

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол №6 від 28 серпня 2024 р.)

Голова Науково-методичної ради

Олександр ПИЖОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕРГОТЕРАПІЇ**

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація, 091 Біологія та біохімія

код дисципліни в каталозі вибіркових навчальних дисциплін: ВК. ТР1

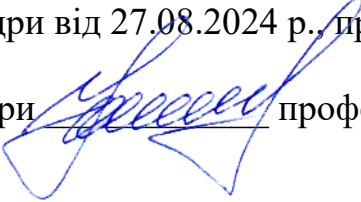
мова навчання: українська

Розробники:

Вітомська Марина Валентинівна, PhD, викладач кафедри терапії та реабілітації, mvvitomska@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

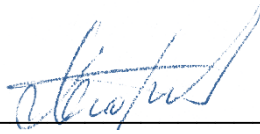
Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 27.08.2024 р., протокол № 27)

Завідувач кафедри  професор О. Б. Лазарева

ПОГОДЖЕНО:

Проректор

з науково-педагогічної роботи



Ольга БОРИСОВА

Начальник

навчально-методичного відділу



Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти



Сергій ПОПОВИЧ

Завідувач відділу

докторантури, аспірантури



Вікторія МАРИНИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формулювання теоретичних знань і практичних навичок щодо вирішення окремих ерготерапевтичних питань, зокрема, використання моделей та терапевтичних рамок практики, клінічного мислення, ведення документації, редизайну стилю життя та універсального дизайну. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: ерготерапевтичні моделі та рамки практики; клінічне мислення ерготерапевта; принципи ведення фахової документації в ерготерапії; редизайн стилю життя осіб із окремими патологічними станами здоров'я; універсальний дизайн та ергономіка. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline aims to formulate theoretical knowledge and practical skills to address specific ergotherapeutic issues, in particular, the use of models and therapeutic frameworks of practice, clinical thinking, documentation, redesign of lifestyle and universal design. Discipline - 3 ECTS credits. Main topics: ergotherapeutic models and practice frameworks; clinical thinking of the ergotherapist; principles of professional documentation in ergotherapy; redesign of the lifestyle of persons with certain pathological conditions; versatile design and ergonomics. The final assessment is based on the results of the current control and examination.

Мета навчальної дисципліни – набуття теоретичних знань та практичних навичок щодо вирішення окремих ерготерапевтичних питань, зокрема, використання моделей та терапевтичних рамок практики, клінічного мислення, ведення документації, редизайну стилю життя та універсального дизайну.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізична терапія, ерготерапія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК 01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК 03	Здатність розвиватися, вчитися і володіти актуальними знаннями.
Фахові компетентності спеціальності	
СК 04	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, розуміти та знати англійські наукові джерела за напрямом досліджень.
СК 06	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у фізичній терапії та/або ерготерапії.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізіологія людини і тварин» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК 2	Здатність до аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, абстрактного мислення, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних задач
ЗК 3	Здатність розвиватися, вчитися і володіти актуальними знаннями.
Фахові компетентності спеціальності	
ФКС 4	Здатність прогнозувати та отримувати нові знання з фізіології людини і тварин для управління фізичним станом осіб різного віку; для використання засобів фізичного виховання, режимів рухової активності відповідно до індивідуальних фізичних і психологічних особливостей дітей, підлітків, молоді та дорослого населення, для здійснення моніторингу рівня та корекції фізичного здоров'я

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	6	0	18	0	66	90
Заочна			8		82	90

Статус навчальної дисципліни: за вибором.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Професійно-орієнтована іноземна мова», «Громадське здоров'я», «Прикладна теорія ерготерапії», «Терапевтичні вміння та навички ерготерапевта», «Ерготерапія в травматології та ортопедії», «Ерготерапія в педіатрії», «Ерготерапія в геріатрії», «Ерготерапія в нейрореабілітації дорослих»; на третьому рівні вищої освіти: «Біомеханічні особливості руху людини», «Професійна етика».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	Денна форма навчання				аочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Ерготерапевтичні моделі та рамки практики	18	2	4	12	18	-	2	16
Тема 2. Клінічне мислення ерготерапевта	18	2	4	12	18	-	-	18
Тема 3. Принципи ведення фахової документації в ерготерапії	20	2	4	14	20	-	2	18
Тема 4. Редизайн стилю життя осіб із окремими патологічними станами здоров'я	18		4	14	18	-	2	16
Тема 5. Універсальний дизайн та ергономіка	16		2	14	16	-	2	14
Всього годин:	90	6	18	66	90	-	8	82

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1.Ерготерапевтичні моделі та рамки практики.

Використання у наукових дослідженнях та практичній діяльності ерготерапевтичних моделей, орієнтованих на клієнта: Canadian Model of Occupational Performance and Engagement (CMOP-E) - Канадська модель заняттєвої участі, Model of Human Occupation (МОНО) - Модель заняттєвої активності людини, Model Person – Environment - Occupation (PEO) - Модель «Людина – середовище - заняттєва активність».

Рамки практики в ерготерапії: когнітивно-поведінкова рамка практики; біомеханічна та реабілітаційна (компенсаційна) рамки практики; навчаюча.

Тема2. Клінічне мислення ерготерапевта.

Цикл та фази клінічного мислення. Питання припущення. Види клінічного мислення: наукове, процедурне, прагматичне, мислення-розповідь, умовне мислення, етичне та інтерактивне мислення. Розвиток клінічного мислення. Як уникнути помилок під час клінічного мислення.

Тема 3. Принципи ведення фахової документації в ерготерапії.

Принципи, методи та форми ведення документації в ерготерапії: карти скринінгу та обстеження, карти планування терапії, прогресивні нотатки (SOAP notes), складання ерготерапевтичної частини індивідуальної програми реабілітації, карта виписки та рекомендацій.

Тема 4. Редизайн стилю життя осіб із окремими патологічними станами здоров'я.

Редизайн способу життя в геріатрії з точки зору науково обґрунтованої практики. Процес редизайну стилю життя осіб із хронічними захворюваннями опорно-рухового апарату і в менеджменті болю. Процес редизайну способу життя осіб із хронічними захворюваннями серцево-судинної та дихальної систем. Редизайн способу життя осіб з наслідками захворювань та травм нервової системи.

Тема 5. Універсальний дизайн та ергономіка.

Принципи універсального дизайну. Процес використання принципів універсального дизайну ерготерапевтом. Оцінка, методи та засоби модифікації житлового та робочого простору. Оцінка доступності навколишнього середовища. Принципи та методи формування доступного громадського простору.

Принципи використання ергономіки у роботі ерготерапевта. Макроергономіка. Науково-доказова практика використання ергономіки.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Ерготерапевтичні моделі та рамки практики	1. Методики застосуванням теоретичних рамок практики: когнітивно-поведінкової, біомеханічної, реабілітаційної та навчаючої.	2	2
	2. Використання у наукових дослідженнях та практичній діяльності ерготерапевтичних моделей, орієнтованих на клієнта	2	
Тема 2. Клінічне мислення ерготерапевта	3. Цикл та фази клінічного мислення. Питання припущення. Види клінічного мислення: наукове, процедурне, прагматичне, мислення-розповідь, умовне мислення, етичне та інтерактивне мислення.	2	

	4. Розвиток клінічного мислення. Як уникнути помилок під час клінічного мислення.	2	
Тема 3. Принципи ведення фахової документації в ерготерапії	5. Складання ерготерапевтичної частини індивідуальної програми реабілітації	2	2
	6. Принципи, методи та форми ведення документації в ерготерапії: карти скринінгу та обстеження, карти планування терапії, прогресивні нотатки		
Тема 4. Редизайн стилю життя осіб із окремими патологічними станами здоров'я	7. Редизайн способу життя в геріатрії з точки зору науково обґрунтованої практики. Сучасні підходи до менеджменту болю.	2	2
	8. Процес редизайну способу життя осіб з хронічними захворюваннями серцево-судинної та дихальної систем	2	
Тема 5. Універсальний дизайн та ергономіка	9. Процес використання принципів універсального дизайну ерготерапевтом Принципи використання ергономіки у роботі ерготерапевта: оцінка житлового і робочого простору в ергономіці.	2	2
Всього годин:		18	8

Завдання для самостійної роботи

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Ерготерапевтичні моделі та рамки практики	1. Принципи практики, орієнтованої на клієнта. Фокус роботи ерготерапевта.	4	4
	2. Міжнародний класифікатор функціонування.	4	6
	3. Аналіз практичних випадків із застосуванням різних рамок практики	4	6

Тема 2. Клінічне мислення ерготерапевта	4. Використання процедурного та прагматичного клінічного мислення в ерготерапії	2	2
	5. Використання мислення-розповіді та етичного клінічного мислення	2	4
	6. Використання умовного та інтерактивного клінічного мислення	2	4
	7. Уникнення помилок під час застосування клінічного мислення	2	4
	8. Моделі розвитку клінічного мислення	4	4
Тема 3. Принципи ведення фахової документації в ерготерапії	9. Побудова цілей ерготерапії з використанням форматів SMART та RHUMBA	4	6
	10. Формування прогресивних нотаток за тимом SOAP	4	6
	11. Способи формування рекомендацій до виписки клієнта	6	6
Тема 4. Редизайн стилю життя осіб із окремими патологічними станами здоров'я	12. Процес редизайну способу життя осіб із ревматоїдними захворюваннями.	4	4
	13. Редизайн способу життя осіб із наслідками мозкового інсульту	4	6
	14. Основи редизайну способу життя осіб із хворобою Альцгеймера та хворобою Паркінсона	6	6
Тема 5. Універсальний дизайн та ергономіка	15. Науково-доказова практика при модифікації житлового та робочого простору.	4	4
	16. Макроергономіка.	4	4
	17. Використання адаптивних технологій у ергономіці	6	6
Всього годин:		66	82

Очікувані результати навчання з дисципліни: формулювання теоретичних знань і практичних навичок для вирішення окремих ерготерапевтичних питань, зокрема, використання моделей та терапевтичних рамок практики, клінічного мислення, ведення документації, редизайну стилю життя та універсального дизайну завдяки:

знанням: ерготерапевтичних моделей та принципів їх використання; теоретичних рамок практики ерготерапії: когнітивно-поведінкової,

біомеханічної, реабілітаційної та навчаючої; фаз та видів клінічного мислення ерготерапевта; видів і форм документації ерготерапевтичних сервісів; формування ерготерапевтичної частини індивідуальної програми реабілітації; засобів редизайну стилю життя для осіб різних нозологічних груп та вікових категорій; принципів універсального дизайну; оцінки, модифікації та адаптації житлового, робочого та громадського просторів; принципів використання методів та засобів ергономіки;

умінням: підбирати та застосовувати різноманітні ерготерапевтичні моделі; підбирати та застосовувати теоретичні рамки практики ерготерапії; застосовувати різні види клінічного мислення ерготерапевта; розвивати клінічне мислення; документувати ерготерапевтичні сервіси та складати ерготерапевтичну частину індивідуальної програми реабілітації; обирати та застосовувати принципи, методи та засоби редизайну стилю життя для осіб різних нозологічних груп та вікових категорій; використовувати принципи універсального дизайну; оцінювати, модифікувати та адаптовувати житлове, робоче та громадське середовище; застосовувати методи та засоби ергономіки.

Перелік програмних результатів навчання, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізична терапія, ерготерапія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація

Шифр	Програмні результати навчання
ПР 02	Самостійно аналізувати фундаментальні та прикладні наукові роботи провідних вчених і наукових шкіл у галузі дослідження, порівнювати варіанти удосконалення системи фізичної терапії та/або ерготерапії, розв'язувати завдання та вирішувати проблеми у контексті сучасних викликів.
ПР 03	Генерувати ідеї, формувати і перевіряти наукові гіпотези, обґрунтувати висновки належними результатами теоретичних та емпіричних досліджень, визначати закономірності притаманні предметній області фізичної терапії та/або ерготерапії.
ПР 08	Доповнювати систему знань у фізичної терапії та/або ерготерапії, використовувати набуті уміння у передовій професійній практиці та викладацькій діяльності.

Перелік програмних результатів навчання, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізіологія людини і тварин» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 1	Мати концептуальні та методологічні знання з біології, на межі фізіології людини і тварин та фізичної культури і спорту, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій
ПРН 5	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з біології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати здобувач за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Методики застосуванням теоретичних рамок практики: когнітивно-поведінкової, біомеханічної, реабілітаційної та навчаючої.	Експрес-контроль.	11
2. Використання у наукових дослідженнях та практичній діяльності ерготерапевтичних моделей, орієнтованих на клієнта	Експрес-контроль.	11
3. Цикл та фази клінічного мислення. Питання припущення. Види клінічного	Експрес-контроль.	11

мислення: наукове, процедурне, прагматичне, мислення-розповідь, умовне мислення, етичне та інтерактивне мислення.		
4. Розвиток клінічного мислення. Як уникнути помилок під час клінічного мислення.	Симуляції. Розбір випадків.	11
5. Складання ерготерапевтичної частини індивідуальної програми реабілітації	Симуляції. Розбір випадків.	11
6. Принципи, методи та форми ведення документації в ерготерапії: карти скринінгу та обстеження, карти планування терапії, прогресивні нотатки	Експрес-контроль.	11
7. Редизайн способу життя в геріатрії з точки зору науково обґрунтованої практики. Сучасні підходи до менеджменту болю.	Есе.	11
8. Процес редизайну способу життя осіб з хронічними захворюваннями серцево-судинної та дихальної систем	Симуляції. Розбір випадків.	11
9. Процес використання принципів універсального дизайну ерготерапевтом Принципи використання ергономіки у роботі ерготерапевта: оцінка житлового і робочого простору в ергономіці.	Презентації.	12
Всього балів		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Залік проводиться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Методи навчання: пояснювально-демонстраційний, проблемно-пошуковий, імітаційний, колективної розумової діяльності, наочний.

Методи контролю: усний (виступи на практичних заняттях, обговореннях, індивідуальні презентації, розбір випадків, симуляції),

письмовий (індивідуальні чи групові есе, реферати), поточний та семестровий контроль.

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання та вправи для аудиторної та самостійної роботи, перелік тем для обговорення, перелік тем наукових рефератів, есе та презентацій, комплекти тестових завдань для поточного та підсумкового контролю.

Індивідуальні завдання

Метою виконання індивідуального завдання (презентації аудиторних занять) є демонстрація набутих знань та умінь зі здійснення науково-педагогічної діяльності. Бажано, щоб об'єкт був пов'язаний з темою дисертаційної роботи.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Pedretti's Occupational Therapy, 9th Edition. Heidi McHugh Pendleton, PhD, OTR/L, FAOTA and Winifred Schultz-Krohn, PhD, OTR/L, BCP, SWC, FAOTA, 2024.
2. Duncan, E. S. (2020). Skills and processes in occupational therapy. In E. S. Duncan (Ed.), Foundations for Practice in Occupational Therapy (6th ed.). Elsevier. 282p.
3. Introduction to Occupational Therapy. Sixth Edition. Jane Clifford O'Brien. 2023, 3-40.
4. Integrative Rehabilitation Practice. The Foundations of Whole-Person Care for Health Professionals. Matt Erb. 2021.
5. Using Occupational Therapy Models in Practice: A Fieldguide. Merrill J. Terpin, Mike K. Ivama. 2023.
6. WFOT's Global Occupational Therapy Workforce Strategy. 2024. <http://www.wfot.org/ResourceCentre/tabid/132/did/827/Default.aspx>.
7. Occupation-centred Practice: A Practical Guide for Occupational Therapy Practice Learning. Karina Danca. 2018.

Електронні ресурси:

1. Cochrane Library. [Internet]. Available from: <https://www.cochrane.org/>
2. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Available from: <http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx>
3. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів. [Internet]. Available from: <http://wfot.org>
4. Моделі ерготерапії. [Internet]. Available from: <https://ottheory.com/theories-and-models>